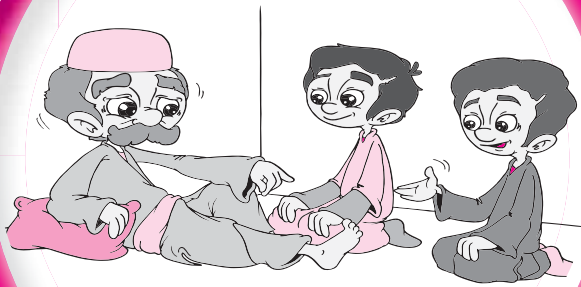

درس چهارم

بزرگان و پسران

کلبه‌ی آموزش

✓ ضرب‌المثل‌ها کاربردهای مختلف دارند.

✱ مثال: «شیری یا روباه؟»: حکایت از این دارد که آیا در کارهایت موفق شده‌ای یا نه؟

«آب در هاون کوبیدن»: نشان از کار بی‌هوده انجام دادن

«آش را با جاش بردن»: یعنی همه چیز را برای خود خواستن

«پند دادن به نادان مانند تخم افکندن در شوره‌زار است»: یعنی نادان هیچ پند و

نصیحتی را نمی‌پذیرد و نمی‌فهمد.

✱ یادآوری: نشانه‌های ربط برای ارتباط دادن دو جمله به یکدیگر است.

✓ واژه‌های «هم» و «نیز» از کلمه‌های ربط و پیوند هستند و دو جمله را به هم پیوند می‌دهند.

✱ مثال: زهرا گفت: «از خواندن این کتاب لذت بردم»، زهره نیز تأیید کرد.

هوای بوستان، پاکیزه بود و ما هم ساعتی در بوستان نشستیم.

دانش‌آموزان کلاس پنجم نیز با بقیه به اردو رفتند.

فرزندم! متن را یک بار بخوان و از بزرگ ترهات بخواه، از این متن به تو املا بگویند، سپس پاسخ سوالات زیر را بنویس.

متن

اهل دنیا چند دسته‌اند: کاهل، ساده‌لوح، باتدبیر، دانا و ... انسان کاهل عاقبت خود را هلاک خواهد کرد؛ چون اندیشه و عمل خوب و به موقع ندارد.

انسان ساده‌لوح به همراهی افراد باتجربه و بافضیلت نیاز دارد. مادام که از این مراقبت برخوردار است، راحت زندگی می‌کند. هرچند با گذشت زمان، با تلاش خود می‌تواند صاحب اندیشه‌ی نیک شود و در ردیف افراد خوب قرار بگیرد.

ویژگی افراد دانا این است که از خود و دیگران در برابر حوادث محافظت می‌کنند و رسیدن به مقصد، هدف آن‌هاست. منتظر پاداش دیگران نمی‌مانند. فقط از کمک خدای بزرگ و خرد خود که مثل یک هم‌خانگی همیشگی و مهربان است، بهره می‌برند. آنان ثروتمندان واقعی‌اند. وجودشان فروغ دیده‌ی دوستان و عزیزانشان است. از تجربیات دیگران به نفع همه استفاده می‌کنند و موجب خشنودی خالق و خلق خدا می‌شوند.

سؤالها

الف. افراد دانا و خردمند چه ویژگی‌هایی دارند؟

.....

ب. افراد کاهل چه عاقبتی دارند؟

.....

پ. کلماتی را که در این متن حرف «ط و ظ» دارند، پیدا کن و با آن‌ها جمله بساز.

.....

.....

ت. کلماتی را که حرف «ت» آخر دارند، پیدا کن و از روی آن‌ها دو بار بنویس.

.....

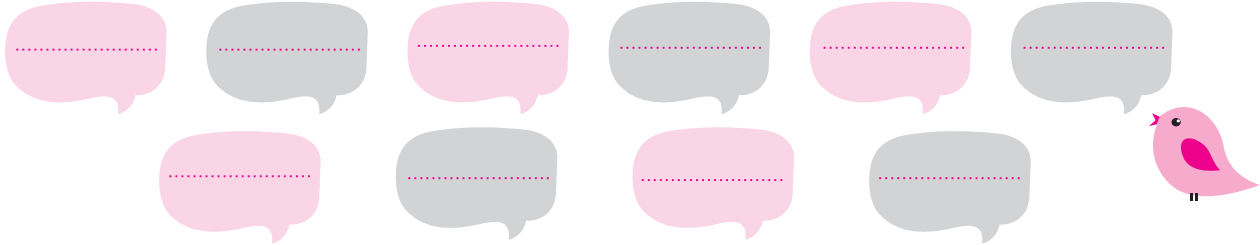
ث. تو دوست خوبم، دوست داری چگونه انسانی باشی؟ چرا؟

.....

تمرین

۱. مانند نمونه از متن درس، ۱۰ ترکیب پیدا کن و بنویس و با ۳ ترکیب به دلخواه جمله بساز و بنویس.
نمونه ← حوادث روزگار

جمله‌ی (۱)

.....

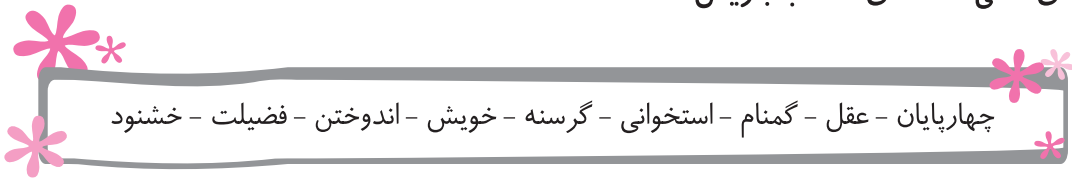
جمله‌ی (۲)

.....

جمله‌ی (۳)

.....

۲. در جاهای خالی، کلمه‌های مناسب بنویس.

هر که فقط در مال دنیا برای خود در تلاش است؛ در ردیف است چون سگ که به شاد شود و به پاره‌ای نان گردد؛ همچنین بکوشید به کسب هنر و که انسان ثروتمند و باهنر اگرچه باشد و دشمن بسیار داشته باشد به سبب و ثروت در میان مردم شناخته شود.

۳. متن درس «بازرگان و پسران» را با دقت بخوان و جدول زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

ظ	ث	ص	ض	ع	ه	غ	ذ

۴. عبارتهایی را که با هم ارتباط دارند، به هم وصل کن.

آب زیرش برود
آخر پاییز می‌شمارند
بچه نیست
عیب نمی‌کند
گاؤ نر می‌خواهد و مرد کهن
سه قاپ بازی می‌کند

جا تره و
جایی نمی‌خواهد که
جوجه را
شپش توی جیبش
کار از محکم کاری
کار هر بز نیست خرمن کوفتن

۵. کاربرد هر یک از ضرب‌المثل‌های زیر را در یک جمله بنویس. (یعنی در چه مواقعی از آن استفاده می‌شود؟)

الف. بالاتر از سیاهی رنگی نیست.

ب. با یک گل بهار نمی‌شود.

پ. با هم پیر بشین، از هم سیر نشین.

ت. بازی بازی، با دم شیر هم بازی.

ث. با سیلی صورت خود را سرخ نگه داشتن.

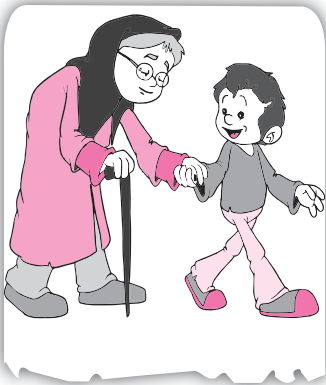
ج. بازی اشکنک دارد، سر شکستنک دارد.

چ. بالشکر یزید به جنگ معاویه رفته است.

۶. متن زیر را بخوان و زیر واژه‌های نادرست خط بکش و درست آن‌ها را بالای هر یک بنویس.

از پدرم خاستم که از خواطرات هشت سال جنگ برایم تعریف کند. او از انسان‌های
بزرگ ایسارگر و فداکار گفت، که با گزشتن از جان خود در برابر دشمن افتخار آفرینی
کردند و جاودانه شدند. این شهیدان سرمشق هم‌نوعان خود هستند.

۷. به تصویر مقابل توجه کن و یک بند زیبا بنویس. (در بند خود از نشانه‌های ربط «هم» و «نیز» استفاده کن.)

.....

.....

.....

.....

۸. کلمه‌های هم‌معنی را مثل هم رنگ بزن.

	پسندیده	فضیلت	ویژگی	کاهلی	پرمهر
	مرتب	تنبلی	مقام	غفلت	خصلت
	تلاش	نادانی	خصوصیت	نیکو	مهربان
	بی‌شک	نهال	بلا	همخانه	گمنام